

4.4.2018 www.vecer.com

Stran/Termin:

Naslov: Potencial za klasiko

Naklada:

Avtor: Barbara Gavez Volčjak

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, MAKSIMILJAN DAJČMAN, METKA JURC

<http://www.vecer.com/potencial-za-klasiko-6439055>

VEČER

KULTURA > Oder

Potencial za klasiko

 SPREMLJAJ ČLANEK

Barbara Gavez Volčjak

 SPREMLJAJ AVTORICO

SREDA, 4.4.2018, 6:30 - Čas zadnje posodobitve: pred tremi minutami

0:30

BOŠTJAN LAH Lutke so ravno še dovolj velike, da jih lahko nemoteno spremljajo tudi gledalci v zadnji vrsti, vendar se tam morda nekoliko izgubijo detajli v izdelavi.

Lutkovna kritika: Svetlana Makarovič, Ščeper in Mba, [Lutkovno gledališče Maribor](#)

Kjer se dela lotijo (skoraj) same ženske, nastane ženski izdelek. In ta izjava v lutkovni kritiki nikakor ni mišljena slabšalno, kvečjemu nasprotno. Morda pa je krivo to, da so se dela lotile ženske, ki so vsaka na svojem področju mojstrice z dolgoletnimi izkušnjami in še vedno dovolj kreativne energije in zagnanosti. Nastala je homogena, všečna predstava, ki sicer ne kaže ambicij za kak inovacijski presežek, bo pa zagotovo iz več razlogov pritegnila občinstvo.

Prvi razlog je vsekakor podpis avtorice besedila. Svetlana Makarovič sicer večinoma ne piše dramskih besedil, a iz njenih proznih tekstov lahko spretni dramaturgi izluščijo ravno pravo mero dogajanja za enakomerno napet dramaturški lok. Tokratna uprizoritev govori o samotarskem bitju, ki se zaradi svoje nravi in obnašanja imenuje Ščeper. Toda videti je, da mu vse ščeperjenje v boju z živalmi, ki mu vedno znova hočejo škodovati, prav nič ne pomaga, saj na koncu vedno sam pospravi kovčke (oziroma

sanjsko vrečo, iz katere jemlje gradivo za svoje najljubše opravilo, spanje) in se odpravi drugam iskat prostor zase. Pa jo stakne nazadnje, ki mu je kos. V njegovo bližino se priseli Mba, ki pa ima prav tako rada samoto in se za Ščeperja zanima tako minimalno, da jo ta začne celo pogrešati. V prav kratkem zaključku tako slednjič tudi Ščeper pokaže, da ima srce.

Kot smo pri besedilih Svetlane Makarovič navajeni, tudi v tem ne bomo slišali besedic "ne smeš" ali "treba je". Makarovičeva otrokom (in odraslim, ki so pripravljeni poslušati) pripoveduje kratkočasne zgodbe. V njih nastopajo liki z bolj ali manj realistično podobo in bolj ali manj človeškimi lastnostmi: požrešni, radovedni, egoistični, ljudomrzni. Včasih imajo srečo in dosežejo svoje, drugič se morajo umakniti. Ne zmaga vedno dobro in zlo ni vedno kaznovano. Toda tako je življenje in Makarovičeva ga zna zelo dobro opisati.

 Preverjeno besedilo in značilen avtorski pečat na likovni podobi sta recept za uspešno uprizoritev

V lutkovnih predstavah in književnih ilustracijah dobijo njeni opisi bolj oprijemljivo podobo. Pri ustvarjalcih z dolgoletnim stažem je ta podoba precej predvidljiva, kot bi lutke in scena nosili njihov podpis. Eka Vogelnic ima za seboj 35 let delovanja na področju gledališke likovnosti (ob premieri so v LGM odprli tudi razstavo njenih lutk, mask in ilustracij) in njen pečat je bolj ali manj dokončen. Tehnološko je kombinirala marionete in ročne lutke, ki dopuščajo precej izraznosti zaradi možnosti gestikulacije. Nekoliko obsežnejša scenografija je zasnovana dokaj funkcionalno, likovno veristično, a dovolj igrivo za otroško domišljijo. Temno oblečeni igralci se skoraj zlijejo s temnim ozadjem in pustijo stopiti v ospredje lutkam. Te so glede na velikost prizorišča ravno še dovolj velike, da jih lahko nemoteno spremljajo tudi gledalci v zadnji vrsti, vendar se tam morda nekoliko izgubijo detajli v izdelavi. In seveda se izgubi podatek iz originalnega besedila, da je Ščeper majhen, nič večji od ščepa, zaradi česar se sploh mora ščeperiti.

Ustvarjalci predstave

Svetlana Makarovič: Ščeper in Mba. Režiserka in avtorica likovne podobe Eka Vogelnic; dramaturginja Tanja Lužar; avtorica glasbe in oblikovalka zvočnih efektov Brina Vogelnic; lektorica Metka Damjan; igrajo Gorazd Žilavec k. g., Metka Jurc, Maksimiljan Dajčman in Dunja Zupanec.

K tekočemu ritmu predstave prispeva tudi zvočna podoba, saj je glasbena podlaga prisotna skoraj ves čas, razen med dialogi. Besedila za songe so vključena že v slikanico, medtem ko preostala zvočna kulisa smiselno nadgrajuje dogajanje: premikanje lutk, vremenske pojave, ponazoritev razpoloženja. Dogajanje je skratka ves čas pestro in tekoče, (ne)pričakovan konec pa pride skoraj nekoliko prehitro. Celotna uprizoritev odpira ravno dovolj tem za vzgojne pogovore, a tudi brez tega ima zaradi preverjene uprizoritvene prakse vse možnosti, da postane sodobna lutkovna klasika.